

Kochav kachol

Zpravodaj č. 4/2011

Židovská obec v Ostravě, ul. Tovární 15, Ostrava 9, 709 00

Webová adresa: Židovská obec v Ostravě, e-mailová adresa: [sekretariat@kehila-
ostrava.cz](mailto:sekretariat@kehila-
ostrava.cz), telefon: 596 621 354

Židovské obyvatelstvo a jejich památky ve Frýdku-Místku s přihlédnutím k historii města

II. díl

Mgr. Marie Šedá

Významné židovské rodiny a podniky ve Frýdku

Dodnes zůstávají v povědomí především starších obyvatel Frýdku-Místku jména významných židovských podnikatelů, kteří se zasloužili o rozvoj města.

Centrem podnikání ve Frýdku se na začátku 19. století stala tzv. Zámecká obec, ležící pod zámekem při řece Ostravici.

Šlo především o textilky, které založily rodiny Landsbergů, Lembergerů, Munků a Neumannů. Za jejich působení byly vystavěny typické červené cihlové tovární budovy, které byly po válce znárodněny a sloužily firmě Slezan. Další významnou postavou byla rodina Hermanna Löwa, který provozoval v Místku likérku (po válce rovněž znárodněna – pro firmu Seliko).

Munkovi

Rodina Munků se věnovala podnikání v textilním průmyslu a v roce 1832 založila nejstarší židovský textilní podnik. Šlo o manufakturu využívající vodní energii. Josef Munk (nar. 1782) pocházel z frýdecké obchodnické rodiny a jeho synové v jeho podnikání pokračovali. Munkova manufaktura měla nejprve charakter úpravárenského závodu a zřejmě již v polovině 19. století založil Munk centralizovanou tkalcovnu. Podnik „*Josef Munk and Söhne*“ se stal 1. července 1888 veřejnou obchodní společností.

V roce 1889 došlo k výstavbě jednoposchodového obytného domu na nároží Nádražní ulice, kam byly situovány kanceláře firmy. Horní patro sloužilo jako byty majitelů firmy. Munkova továrna dodnes stojí na ulici Nádražní ve Frýdku a při ulici Staroměstská.

Landsbergerovi

Firma „*Adolf Landsberger, K. k. u. privilegierte erste österreichisch-schlesische Baumwoll- und Flaschspinnerei und Weberei*“ byla největší textilní firmou ve Frýdku. Zakladatel firmy, Filip Landsberger pocházel z polského Wygoda u Skoczova. Povolení k založení továrny obdržel

v roce 1851 a jako první otevřel na tzv. Zámecké ulici ve Frýdku dílny na ruční potiskování. V roce 1852 bylo poprvé použito označení „Cottonfabrik.“ Jeho podnikání se stále více rozvíjelo a jako první v místním bavlnářském průmyslu použil parní stroj. Ještě za jeho života se spoluzakladateli firmy stali jeho synové (Adolf a Ignác).

HROBKA ADOLFA LANDSBERGERA

Landsbergerovi byli podnikatelé v oblasti výroby textilu, kteří v části „Podhury“ postavili textilku a posléze i areál na Nádražní ulici. Šlo o první přádelnu bavlny, tkalcovnu, bělidlo a úpravnu. Jeho továrna dodnes stojí na Nádražní ulici a na ulici Těšínské. Firma měla ubytovny pro dělníky a po první světové válce nový internát pro ženy i muže na Potoční ulici.

LANDSBERGEROVY TOVÁRNY NA NÁDRAŽNÍ ULICI
VE FRÝDKU

Rodina Adolfa Landsbergera vlastnila ve Frýdku i řadu obytných domů na frýdeckém náměstí, Hasičské ulici a také na náměstí v Místku (MUDr. Bedřich Landsberger).

Světového významu dosáhl Benno Landsberger,¹ jež se stal odborníkem na asyriologii a chetitologii. Po studiích orientalistiky v Lipsku působil na významných univerzitách nejen v Lipsku, ale také v Ankaře a později i v Chicagu v Oriental Institute, kde pracoval až do roku 1955.

Lembergerovi

Vídeňský podnikatel Alois Lemberger nechal na pozemcích na rozhraní Místku a Koloredova vybudovat moderní průmyslový textilní komplex. V továrně bylo upravováno textilní zboží, byla tam tkalcovna, barvírna, úpravna, bělidlo a odpadová přádelna. Do čela areálu byla přistavěna vila, za areálem technické provozy, úřednické domy a kolonie dělnických domků. Dobře zachovaný výrobní komplex firmy Lemberg dnes představuje soubor hodnotných technických památek s mimořádnou výtvarnou podobou.

Úředníci a někteří dělníci měli k dispozici podnikové byty a ubytování pro přespolní. Firma se o své zaměstnance starala, na

¹ Více na
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Benno_Landsberger>

vánoce dostávali balík zboží a před narozením dítěte balík plenek.

Hospodářská krize dolehla také na tuto firmu a velké dluhy přivedly majitele Artura Lembergera k sebevraždě. Firma byla nucena požádat o soudní vyrovnání. Za války se majitelem firmy stal Josef Burschik. Dcera Artura Lembergera – Franzi – dnes žije v Izraeli.

Neumannovi

Bratři Neumannovi přišli do Frýdku z Haliče a začínali jako podomní prodavači s česnekem. Na Těšínské ulici si otevřeli největší upravárenský závod ve městě a navíc vybudovali textilku na dnešní ulici Staroměstské na levé straně cestou od své vily.

„...Přádelna brí Neumannových byla ve své době považována za technicky i ekonomicky velmi zdařilé dílo. Byla postavena podle projektu švýcarského architekta a inženýra Sequia Bronnera z Rütli. Dvouposchodová budova o délce 93 m je postavena z režného cihelného zdiva s vnitřními ocelovými konstrukcemi, tovární sály jsou až pět metrů vysoké a původně v nich bylo instalováno zařízení na odsávání prachu a udržování optimální vlhkosti...“²

Julius Neumann si v roce 1898 nechal postavit na Slezské ulici monumentální dvoupatrovou secesní vilu podle návrhu městského architekta Rudolfa Aulegka (v letech 1960 – 1990 zde byla umístěna Okresní knihovna Frýdek-Místek).

² POLÁŠKOVÁ, J. – POLÁŠEK, J. Židovské podniky a domy ve Frýdku-Místku. In *Židé a Morava : sborník z konference konané v Muzeu Kroměřížska dne 9. listopadu 2005*. Kroměříž : Muzeum Kroměřížska, 2006. s. 59 – 60..

SECESNÍ VILA RODINY NEUMANNŮ

Rodině patří i největší hrobka na místním židovském hřbitově.

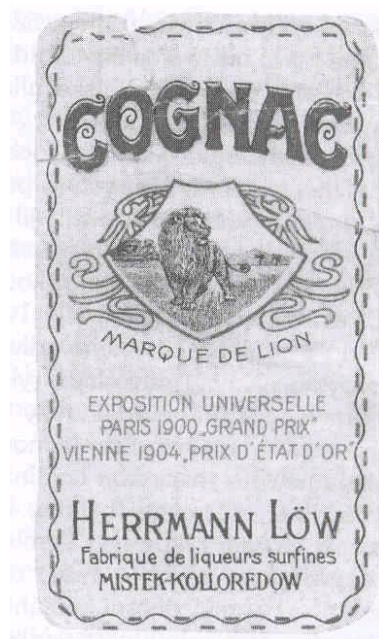

HROBKA RODINY NEUMANNŮ

Další podnikatelé

Ve městě působila i řada dalších podnikatelů menšího formátu, např. Gustav Tramer, Salomon Tauber, lékárník Wilhelm Meixner, obchodník Sigmund Demner, pekař Ferdinand Kornfeld, majitel pánské konfekce David Müller, hospodský Josef Rössler a také Hermann Löw.

Isaku Löwovi se narodil 3. dubna syn Heřman, který založil v roce 1856 firmu „Hermann Löw“ zabývající se výrobou likérů a lihovin. Produkce byla rozmanitá – lihoviny, rosolky a likéry, zejména jalovcová vlastní destilace a „Feinster Lysa Hora Bitter Liquer“ z beskydských bylin (receptury na jeho likéry se uchovaly dodnes).

ETIKETA Z LAHVE FIRMY LÖW³

Löw obchodoval i s dalšími druhy vybraných nápojů, s ruským i čínským čajem. Za jeho zásluhy mu bylo uděleno čestné občanství.

³ Zdroj: POLÁŠKOVÁ, Jiřina. – POLÁŠEK, Jaromír. Židovské podniky a domy ve Frýdku-Místku. In *Židé a Morava : sborník z konference konané v Muzeu Kroměřížska dne 9. listopadu 2005*. Kroměříž : Muzeum Kroměřížska, 2006. s. 61.

Závěr

Přestože město Frýdek-Místek není zrovna místem, kde by byly uchovány významné nebo jedinečné židovské památky, je jeho historie spjata se Židy a židovstvím důležitou součástí celkového obrazu města. I když se do dnešní doby nezachovala židovská synagoga, zůstává na území města "otisk" doby – zachované textilní továrny, židovský hřbitov a jeho smuteční síň a také budova bývalé židovské školy. Ani druhá světová válka a holocaust nevymazaly z dějin města tuto její část.

I když se dějiny stavěly celá staletí k Židům jako k méněcenným a ocejchovaným lidem, oni sami mnohdy dokázali změnit podobu měst a míst, podepsat se na rozvoji ať už průmyslovém nebo intelektuálním. Desítky let žili mezi námi, a ačkoli se odlišovali svým náboženstvím, kulturou a tradicemi, dokázali pozvednout jak ekonomickou tak i kulturní úroveň města.

Stejně jako z mnoha jiných měst, i z Frýdku zmizely židovské rodiny a jejich osudy. Proto je důležité uchovávat jejich stopu v dějinách, abychom na tuto temnou stránku historie nezapomněli.

Použitá literatura

Benno Landsberger. Wikipedia [online]. [cit. 2009-10-26]. Dostupný na World Wide Web: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Benno_Landsberger>

Frýdecko-místečtí Židé. Wikipedia [online]. [cit. 2009-10-26]. Dostupný na World Wide Web:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fr%C3%BDdecko-m%C3%ADste%C4%8Dt%C3%AD_%C5%BDid%C3%A9>

JUŘÁK, Petr. *Pamětihodnosti města Frýdku-Místku*. Frýdek-Místek : Muzeum Beskyd, 2002. 71 s. ISBN 80-86166-11-2.

MOTÝL, Ivan. Nad příběhy frýdeckého židovského hřbitova. *Mladá fronta Dnes*. 6.1.2003, roč. 13, č. 4, s. D/3.

KLENOVSKÝ, Jaroslav. *Nedochované památky židovské kultury Moravy a Slezska*. Část 3. Synagogy. Brno : [s.n.] 2005. 1 svazek. Nestr.

KLENOVSKÝ, Jaroslav. *Židovské památky Moravy a Slezska*. Část 1, Hřbitovy. Brno : [s.n.], 1999. Nestr.

PETER, Václav. *Pohledy ze starých časů*. Ostrava. RAAB : 1993. 110 s. ISBN 80-900026-6-8.

POLÁŠEK, Jaromír, POLÁŠKOVÁ, Jiřina. *Ve stínu frýdecké synagogy : historie Židů na Frýdecko-Místecku*. Frýdek-Místek : Muzeum Beskyd, 2000. 39 s. ISBN 80-86166-05-8.

POLÁŠKOVÁ, Jiřina, POLÁŠEK, Jaromír. Židovské podniky a domy ve Frýdku-Místku. In *Židé a Morava : sborník z konference konané v Muzeu Kroměřížska dne 9. listopadu 2005*. Kroměříž : Muzeum Kroměřížska, 2006. s. 51 – 71.

POLÁŠKOVÁ, Jiřina, POLÁŠEK, Jaromír. Židovský hřbitov ve Frýdku dnes tvoří třista náhrobků. *Frýdecko-místecko*. 23.11.2005, roč. 10, č. 47, s. 13.

Dnešní pohled na židovský hřbitov ve Frýdku Místku.

Akce pořádané ŽO v Ostravě:

- **2. 9. 2011** - „Den evropské židovské kultury“ (viz plakát)
- **9. 9. 2011** v 18 hod. - Kabalat Šabat
- **13. 9. 2011** v 16 hod.- WIZO. Přednáší Doc. ThDr. Tomáš Novotný
- **17. 9. 2011** - konference „Am Izrael Chai“ (viz plakát). Odjezd v 9 hod. z parkoviště KD města Ostravy.
Termín přihlášení do 10. 9. 2011 na sekretariátu
- **18. 9. 2011** ve 14 hod. - přednáška „Kabala“
- **29. 9. 2011** oslavíme svátek Roš Hašana, v 15 hod. bohoslužbou na ŽOO a v 17 hod. budeme pokračovat jako obvykle v hotelu Harmony slavnostní večeří. Cena: 150 Kč pro členy a 200 Kč pro nečleny. Studenti: 100 Kč a děti do 15 let zdarma.
Přihlásit se můžete nejpozději do 22. 9. 2011 na sekretariátu.
- **5. 10. 2011** v 19 hod. - první lekce hebrejského jazyka. Výuka bude probíhat ve společenské místnosti na ŽOO, 1x týdně pod vedením pana Doc. ThDr. Tomáše Novotného. Cena kurzu pro rok 2011/2012: 1 500 Kč. Částka musí být uhrazena před nástupem do kurzu. **Přihlásit se lze do 25. 9. 2011 na sekretariátu .**
- **8. 10. 2011** ve 14 hod.- Jom Kipur.
- **13. 10. 2011** v 16 hod.- WIZO. Přednáší Doc.ThDr. Tomáš Novotný.
- **15. - 16. 10. 2011** bude pořádat ŽOO dvoudenní tematický výlet do Prahy, kde je plánována prohlídka židovských památek. 16. 10. 2011 se pak odjíždí do Terezína. Pro méně mobilní členy bude program přizpůsoben. **Přihlásit se můžete na sekretariátu do 25. 9. 2011 Záloha činí 500 Kč.**
- **17. 10. 2011** Vás srdečně zveme na koncert k výročí 1. transportu do Niska nad Sanem. Vzpomínková akce se bude konat v KD města Ostravy v 19 hod. Vstupenky na sekretariátu.

Židovská obec v Ostravě

pořádala v červnu pro své členy tematický výlet na Židovský hřbitov ve Frýdku Místku, který je jedinou kulturní památkou v našem regionu.

Výletu se účastnil i náš kantor Mgr. Michal Foršt, který pronesl modlitbu za mrtvé.

Dále naše cesta pokračovala do Kozlovic a pak na Hukvaldy.

Židovská obec v Ostravě navázala spolupráci s paní Janou Hlávkovou, certifikovanou lektorkou a regionální koordinátorkou přednášek o antisemitismu a holocaustu v rámci projektu Center vzdělávání a dialogu při ICEJ ČR (Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém). Jak jsme už minule upozornili, s paní Janou Hlávkovou na uskutečňování přednášek ve školách intenzivně spolupracují už několik let členové naší ŽOO, a to především **paní Mgr. Zuzana Skácelová, paní PhDr. Věra Andryšiková, pan Ing. Michal Salomonovič** a také **aktivním účastníkem je pan Luďek Eliáš.**

Touto cestou chce představenstvo ŽO v Ostravě poděkovat těm, kteří jdou mezi mládež a předávají poselství....

V srpnu byl poškozen památník v parku Milady Horákové.

Dnes už je opět vše jak má být. Památník byl očištěn a bylo podáno trestní oznámení na neznámého pachatele.

Židovská obec v Ostravě děkuje městu Ostrava za odstranění nevhodných nápisů. Vyčištění stálo 4800 Kč.

DIVADLO LOUTEK OSTRAVA CHYSTÁ ČESKOU PREMIÉRU VYNIKAJÍCÍ HRY O TOLERANCI MEZI LIDMI A NÁRODY.

První premiérou divadelní sezony 2011-2012 v DLO bude hra Lebensraum (Životní prostor) amerického autora Israela Horovitze. Hra se objeví na české scéně poprvé.

Israel Horovitz je jedním z nejúspěšnějších amerických dramatiků, jeho tvorba je ověčena řadou významných cen a jeho hry se hrají po celém světě ve více než třiceti jazycích. Píše také filmové scénáře, u nás je známá například filmová saga Sluneční jas (Sunshine), oceněná řadou cen, mimo jiné za nejlepší scénář, na němž spolupracoval režisér Isztvan Szabo. Z velké řady jeho divadelních her se v České republice hrála Chvilce pravdy (s Dagmar Havlovou a Petrem Kostkou) a Příliš drahá Matylda (s Jiřinou Jiráskovou, Veronikou Freimanovou a Vladimírem Dlouhým, jehož smrtí skončil i život této inscenace).

hým, jehož smrtí skončil i život této inscenace).

Hra Lebensraum se hlásí k žánru „politfantasy“, ovšem její modelový rámec se rozzívá množstvím silných lidských příběhů. Ty se odvíjejí od nápadu, co by se mohlo stát, kdyby německý kancléř nabídl šesti milionům Židů z celého světa německé občanství, práci a bydlení v Německu, aby tak odčinil historickou vinu německého národa z druhé světové války. Jeho prohlášení vzbudí obrovský rozruch a reakce jsou jak kladné, tak i velice záporné, a to mezi Němci i mezi Židy. Řada židovských rodin i jednotlivců výzvy uposlechnou, najde v Německu nový domov a vzhledem k psychologické výbavě těžce zkoušeného

národa se jim v nové vlasti začne dařit. Což samozřejmě vzbudí závist a řevnivost a nakonec i krveprolití. I přesto drama Lebensraum není šíravou tragédií, protože jednak je napsáno formou „divadla na divadle,“ která poskytuje divákovi i při velkém citovém prožitku jistý nadhled, a jednak díky otevřeně přiznané fiktivnosti příběhu, která jednoznačně dává najevo, že řešení onoho smyšleného kancléře nemá šanci na úspěch, že historické viny neexistují, protože za viny předků nemohou nést odpovědnost potomci, a že jedinou cestou člověka k člověku je komunikace a tolerance.

Autor hru napsal poté, co se při návštěvě Německa věnoval kondičnímu běhu v nejmenovaném parku a na odpadkových koších viděl čerstvě nakreslené hákové kříže. Když potom zkoumal, jaké je povědomí německé mládeže o holocaustu, zjistil, že téměř žádné. Nestraní ovšem Židům ani Němcům a vůbec nepíše pouze o nich. Téma hry se dotýká každého. Autor také nepíše o historických vinách, ale poukazuje na nutnost historické paměti, v níž je naděje na poučení. Píše o toleranci, o vůli a snaze se dorozumět a si porozumět, a dívat se do budoucna pohledem nepokřiveným.

Česká premiéra hry Lebensraum se koná na nové alternativní scéně Divadla loutek v Ostravě v úterý 20. září, v rámci mezinárodního festivalu Spectaculo Interesse, jehož devátý ročník pořádá DLO od 19. do 23. září 2011. Americký autor Israel Horovitz ji poctí svou návštěvou a následujícího dne, ve středu 21. září od 16 hodin bude mít otevřenou besedu v Domě knihy Librex.

Vzhledem k omezené kapacitě alternativní scény a k předpokládané účasti festivalového publika na české premiéře pořádáme v pátek 16. září od 18 hodin předpremiéru pro veřejnost.

S přáním dobrých dnů
Jana Pithartová, dramaturg DLO

POZOR!

Nový fond Claims Conference pro oběti nacismu

Claims Conference s potěšením oznamuje, že byl založen Kompenzační fond obětí holocaustu (Holocaust Victim Compensation Fund - HVCF). Kompenzace z fondu HVCF je určena židovským obětem, žijícím v době podání žádosti, které

a) žijí trvale v České republice (anebo v Bulharsku, Estonsku, Maďarsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, Rumunsku, Slovenské republice a Slovinsku)

b) nepobírají důchodové výplaty z Claims conference, resp. CEEF, nebo z německého zdroje, tak jak je uvedeno v pokynech HVCF. Žadatelé musí doložit, že byli pronásledováni z rasových důvodů jako židé a pronásledování bylo uznáno podle podmínek fondu Hardship Fund (založeného německou vládou). Tato kritéria zahrnují mimo jiné:

- 1) odnětí svobody (koncentrační tábory, ghetta, ukrytí, používání falešné identity)
- 2) útěk před nacistickým režimem z okupovaného místa
- 3) omezení svobody pobytu jako zákaz vycházení, povinná registrace s omezením pobytu
- 4) nošení Davidovy hvězdy

Oprávnění žadatelé obdrží jednorázovou platbu ve výši 1900 Euro.

Kritéria a další informace jsou uvedeny na internetových stránkách Claims Conference, www.claimscon.org/hvcf

Lhůta pro podání žádosti HVCF bude od 1. září 2011 do 30. června 2013. Všechny žádosti musí být doručeny do Claims Conference nejpozději do 30. června 2013. Pro další informace a formuláře žádostí prosím kontaktujte: **paní Alenu Ševčíkovou, asistentku ŽO v Ostravě nebo paní Janu Wichsovou, středisko soc. služeb ŽO v Praze.**

Tel: 222 310 951

Email: infodsk@claimscon.org

V letních měsících mnoho z Vás, ale také naši zaměstnanci odjíždějí na dovolenou, ale život se nezastaví. V těchto letních měsících ŽOO přivítala mnoho lidí, a to především ze zahraničí, kteří se přijeli podívat na obec a také navštívit židovský hřbitov, kde jsou umístěné pamětní desky. Židovský hřbitov v Ostravě prochází rekonstrukcí a ti, co jej navštívili, byli spokojeni a sklidili jsme slova chvály.

Nadále probíhá akce Stolpersteiny-pamětní desky. Pokud kdokoliv z Vás má zájem o zhotovení může se obrátit na sekretariát. Děkujeme panu Ing. Michalu Salomonovičovi, který se v této akci angažuje.

Dne 1. 8. 2011 navštívili naši obec Ilan Abadi a Naor Samuelov, dva mladí chlapci z Izraele, kteří byli v naší republice na výměnném pobytu. Dva ze tří týdnů na našem území trávili pobyt v kempu s mnoha dalšími mladými lidmi z celého světa, poslední týden pak v rodinách. Tito dva chlapci byli v rodině pana Mgr. Miroslava Kahánka a jeho ženy Mgr. Olgy Kahánkové a po předchozí domluvě si vyhradili jeden den na návštěvu naší obce, seznámí se s historií židovské populace v Ostravě a historií židovských památek. Na obci si se zájmem prohlédli modlitebnu a pamětní desky terezínských transportů, poté byli uctít památku transportu do Niska v Sadu Milady Horákové a na Hlavním nádraží a naposledy také židovský hřbitov, kde je zaujaly pamětní destičky věnované rodinným příslušníkům na-

šich členů, kteří zahynuli v koncentračních táborech.

Koncem srpna proběhla brigáda na židovském hřbitově v Českém Těšíně, které se zúčastnili studenti z USA, Německa a České republiky. Akce se konala pod záštitou křesťanského fondu pomoci Ebenezer. Mezi patnácti mladými lidmi, kteří se denně potýkali s nárůsty břecťanu byli i dva vnuci židovského rodáka z Českého Těšina, který prošel holocaustem.

Cílem akce byla snaha o to, aby toto pietní místo vypadalo důstojně. A také snaha poučit se z historie. Během setkání se starostou Českého Těšina a následovně procházky na místa, která jsou svázána s židovstvím historie přímo ožívala před očima. Vyvrcholením bylo setkání s pamětníky, které proběhlo na Židovské obci v Ostravě.

Historie se nedá změnit. Ale je zodpovědností každého z nás, aby se holocaust už nikdy neopakoval!

„Am Israel Chaj!“
Vlasta Chabibullin,
Koordinátorka Ebenezer v ČR

Touto cestou bychom chtěli poděkovat paní Libuši Salomonovičové, která buduje vlastní archiv, jenž obsahuje informace o Vašich zemřelých rodinných příslušnících, kteří zahynuli v koncentračních táborech. Mnoho lidí v době války, ale i později, emigrovalo a dnes se vracejí jejich potomci, kteří přišli v této hrozné době o své příbuzné a hledají rodinné kořeny. Přicházejí si prohlédnout naši obec a zjišťují, jak židovská komunita žije u nás v Ostravě. Jeden příklad za všechny: v pondělí 22. 8. 2011 přivítala paní předsedkyně PhDr. Milena Slaninová pana Hermanna Scheina a jeho dceru Judith, kteří hledali své příbuzné (maminku a babičku), také se zajímali o život na ŽOO. My jsme je zkontaktovali s paní Libuši Salomonovičovou, která jim podala podrobné informace.

Taktéž za pomoci paní Libuše Salomonovičové byli zkontaktovaní příbuzní paní Klaudie Eibenové z mnoha zemí. Při příležitosti jejich setkání v Ostravě navštívili v pátek dne 19. 8. 2011 naši obec a židovský hřbitov v Ostravě.

9. 8. 2011 oslavila své krásné 85. narozeniny na ŽO v Ostravě v kruhu svých přátel naše dlouholetá členka paní Truda Mayerová a své 67. narozeniny paní Věra Revendová, která se postarala o opulentní hostinu. Oběma dámám přejeme ještě jednou vše nejlepší!

Humor:

Mladý Loewy stále váhá, zda-li se má či nemá oženit. Proto navštíví rabína a žádá ho o radu.

„Nevěsta pochází z vážené rodiny,“ vysvětluje Loewy rabínovi.

„Vezmi si ji tedy,“ souhlasí rabín.

„Ale je tak ošklivá...“ dodává Loewy.

„Tak si ji neber,“ pokyvuje rabín.

„Jenže má slíbené věno pětadvacet tisíc!“ „Tak to si ji vezmi.“

„Jenomže ona šilhá a koktá.“ „Tak si ji neber.“

„Když mi její otec slíbil, že zajistí naší rodině v Americe obchody.“

„Tak to se s ní ožeň.“

„Ale rabí, ona je zlá, svárlivá a strašně křičí.“

„Tak víš co? Dej se pokřtít!“ vykřikne najednou rabín.

„Cože?“ vyděsí se Loewy.

„Ať se s tebou trápí faráři! Já už toho mám dost!“

- Zpravodaj pro členy Židovské obce Ostrava je neveřejnou tiskovinou
- Vydává Židovská obec v Ostravě. Distribuce paní Alena Ševčíková
- Příspěvky a připomínky posílejte na adresu: Židovská obec v Ostravě
ul. Tovární 15, Ostrava 9, 709 00
- Uzávěrka příštího čísla je 15.10.2011

OSTRAVA!!!